

Försättsblad Prov Original

Kurskod	Provkod	Tentamensdatum
F Ö 0 9 3 G	1 0 0 0	2 0 1 8 - 1 2 - 1 4
Kursnamn	Företagsekonomi GR (A), Ekonomistyrning för personalvetare	
Provnamn	Tentamen	
Ort	Östersund	
Termin		
Ämne		

Mittuniversitetet
Avdelningen för Ekonomivetenskap och Juridik

F0093G

Tentamen i Ekonomistyrning för personalvetare, 7,5 hp

Datum: 2018-12-14

Skrivtid: 5 timmar

Tillåtna hjälpmedel: Miniräknare (icke programmerbar, tillhandahålles av tentavakterna), linjal, penna och sudd

Skrivningen består av 6 uppgifter och totalt 100 poäng.

Skriv svaren i provhäftet. Du får inte skriva på baksidorna, men du får naturligtvis lägga in extra blad om du behöver mer utrymme.

Visa tydliga uträkningar för full poäng! Ett felaktigt svar utan synliga uträkningar ger alltid noll poäng. Felaktigt svar med rätt modell kan ge poäng. Enbart rätt svar, men utan uträkning (där uträkning krävs) ger inte full poäng. Skriv även svar med rätt enheter!

Betyg

A	90-100 p
B	80-89 p
C	70-79 p
D	60-69 p
E	50-59 p

Lycka till!

/Liezl Eckley Eriksson och Emelie Säterberg

Uppgift 1 (14 poäng)

Ange om nedanstående påstående är sant eller falskt.

Rätt svar ger 1 p

Fel svar ger -1 p

Inget svar ger 0 p

Totalt kan man inte få mindre än 0 p på uppgiften.

Påstående		Sant	Falskt
1	Effektivitet definieras som grad av måluppfyllelse		
2	Lönsamhet är ett bättre mått på hur bra/dåligt företaget går, än resultat, eftersom det sätter resultatet i förhållande till kapitalet		
3	Resultat är ett effektivitetsmått		
4	Direkta kostnader är identiska med fasta kostnader		
5	Fasta kostnaden/styck ändras med ändrad verksamhetsvolym		
6	"Break even" är synonymt med den kritiska punkten		
7	Sunk cost är en alternativkostnad, dvs "offrat överskott"		
8	Intäkter - Utbetalningar = Resultat		
9	Ett typiskt särdrag för tjänsteföretag är att de erbjuder immateriella produkter		
10	En påläggssats fördelas enligt principen: Omkostnader/ Fördelningsnyckeln		
11	Man kan upprätta en produktkalkyl och sedan använda den i varje kalkylsituation		
12	Divisions-, normal- och ekvivalentmetoden kan sorteras in under rubriken orderkalkylering		
13	Tjänster är immateriella, dvs. de saknar värde		
14	Vinstmaximering är ett realistiskt mål för företag i praktiken		

Uppgift 2 (24 poäng)

Sitt AB tillverkar bord. Avskrivningar och ränta på maskiner beräknas till 60 000 kr/år. Fasta löner för denna produktion är 20 000 kr/år. Lön till anställda i produktionen uppgår till 250 kr/bord. Materialkostnader och övriga rörliga kostnaderna 150 kr/st. Försäljningspriset är 600 kr per bord.

- a) Rita upp ett resultatdiagram för denna produktion. 4 p
- b) Beräkna den kritiska volymen och den kritiska intäkten. Markera dess i diagrammet. Vad säger denna volym och denna intäkt? 4 p
- c) Under detta år tillverkades och såldes 600 bord. Beräkna resultat och säkerhetsmarginal i procent. Vad säger säkerhetsmarginalen? 5 p
- d) Den normala produktionen är 500 bord per år. Beräkna utnyttjandegraden för året 2 p
- e) Beräkna styckkostnaden enligt divisionsmetoden. (3p) 3 p
- f) Beräkna styckkostnaden enligt normalmetoden. (3p) 3 p
- g) Uppkommer över- eller undertäckning av fasta kostnader i ovanstående fall, varför? Till vilket belopp? (3p) 3 p

Visa uträkningar!

Uppgift 3 (9 poäng)

Förklara kortfattat vad menas med följande begrepp:

a) Inre och yttre effektivitet (3p).

b) Halvfast kostnad (2p).

c) Benchmarking (2p).

d) Ekonomisk livslängd (2p)

Uppgift 4 (13 poäng)

Hos ett företag som tillverkar stekpannor har man följande resultat under en period:

Försäljning	158 125 kr
Direkt material	-20 000 kr
Direkt lön	-40 000 kr
Materialomkostnader	-4 000 kr
Tillverkningsomkostnader	-46 000 kr
AFFO	-16 500 kr
Resultat	<u>31 625 kr</u>

- Beräkna påläggsprocenten för MO, TO och AFFO. (7p)
- Prissätt en kundorder på 25 st stekpannor med en beräknad total materialkostnad på 1 200 kr och direkt lön som beräknas uppgå till 2 000 kr. Företaget använder ett vinstpålägg på 25% som baseras på företagets befintliga vinstmarginal. (6p)

Uppgift 5 (20 poäng)

Företaget Bella AB är nystartad och har vid årets början en balansräkning som enbart består av kassa och ägarens satsade kapital.

Balansräkning 1 januari

Tillgångar	kr	Eget Kapital och skulder	
Kassa	200 000	Aktiekapital	200 000
Summa	200 000		200 000

Företaget har för kommande år ställt upp en resultatbudget med följande utseende:

Resultatbudget

Intäkter	kr
Omsättning	4 200 000
Summa	4 200 000

Kostnader	
Varukostnad	-1 400 000
Diverse kostnader	-326 000
Personalkostnader	-1 650 000
Avskrivningar	-50 000
Summa	-3 426 000

Rörelseresultat	774 000
Räntekostnad	-24 000
Resultat efter finansiella poster	750 000

Du har även följande information:

- ❖ Försäljning och varuinköp är jämnt fördelade över året. All försäljning sker på kredit.
- ❖ Kreditkunder har 30 dagars kredittid (Räkna med 360 dagar på ett år).
- ❖ Ett nytt lån på 480 000 kr tas den 1 januari.
- ❖ Banklånet amorteras över 5 år med start år 1.
- ❖ Ränta på banklånet betalas med 5% per år (24 000 kr).
- ❖ Företaget planerar att under året göra varuinköp för 1 550 000 kr.
- ❖ Allt varuinköp betalas kontant.
- ❖ Även diverse kostnader och personalkostnader ska betalas kontant under året.
- ❖ Nyinvesteringar (inventarier) sker med 500 000 kr kontant den 1 januari.
Ekonomisk livslängd på 10 år (rak avskrivning)

Din uppgift är att upprätta en likviditetsbudget för helåret och en budgeterad balansräkning (årets slut) för företaget. Vid behov motivera dina ställningstaganden.

Använd uppställningen nedan och komplettera med lämpliga rader.

Skatter beaktas ej.

LikviditetsbudgetLikvida medel vid periodens början **Inbetalningar**

Summa inbetalningar	

Utbetalningar

Summa utbetalningar	

Likvida medel vid periodens slut **Balansräkning 31 december****Tillgångar**

Inventarier	<input type="text"/>
Varulager	<input type="text"/>
Kundfordran	<input type="text"/>
Kassa	<input type="text"/>
Summa	<input type="text"/>

Eget Kapital och skulder

Aktiekapital	<input type="text"/>
Årets resultat	<input type="text"/>
Banklån	<input type="text"/>
	<input type="text"/>

Övriga räkningar och motiveringar:

Uppgift 6 (20p) Analys av en årsredovisning

Vi har under föreläsningarna fokuserat på att analysera Åre Chokladfabrik AB:s årsredovisning för räkenskapsåret 2016/2017. Företaget tillhör enligt företagsdatabasen Retriever Business (som finns tillgänglig via Miuns bibliotek) näringsgrenen "Tillverkning av choklad och chokladkonfektyr" (SNI-kod 10.822). Det finns 105 aktiebolag registrerade på denna kod i Sverige. Ett av dem, Chokladfabriken på Söder AB har en liknande omsättning som Åre Chokladfabrik AB och ungefär lika många anställda (24 anställda).

Den här uppgiften baserar sig på den bifogade årsredovisningen för Chokladfabriken på Söder AB, för räkenskapsåret 2017, samt kompletterande information om Åre Chokladfabrik AB som du finner nedan. Läs igenom hela uppgiften som består av 6 delfrågor (a-f) och titta igenom årsredovisningen innan du börjar jobba.

Ta hjälp av bifogad formelsamling. Bolagsskatten uppgår till 22 %. Använd extra blad till dina svar om det behövs, och var noga med att visa beräkningar. Bortse från eventuella justeringar som härrör från att företagen har olika räkenskapsår (juli-juni resp. jan-dec).

Några nyckeltal från **Åre Chokladfabrik AB**:

	2016/2017	2015/2016	2014/2015	2013/2014
Nettoomsättning:	31 630 224	31 542 980	32 897 249	34 861 455
Resultat efter finansiella poster:	4 868 477	5 334 399	7 587 103	8 571 256
Antal anställda:	21	20	25	25
Räntabilitet på eget kapital:	26%			
Soliditet:	75%			
Kassalikviditet:	167%			
Balanslikviditet:	217%			

a) I Åre Chokladfabrik AB har omsättningen minskat med 9 % mellan 2013/2014 och 2016/2017. Beräkna omsättningsförändringen i % mellan 2014 och 2017 i Chokladfabriken på Söder AB. (2p)

b) I Chokladfabriken på Söder AB uppgår... (3p)

...genomsnittligt justerat eget kapital 2017 till: _____ kr

...räntabiliteten på eget kapital (före skatt) till: _____ %

c) I Chokladfabriken på Söder AB uppgår... (2p)

...soliditeten 2017-12-31 till: _____ %

d) I Chokladfabriken på Söder AB uppgår... (2p)

...kassalikviditeten 2017-12-31 till: _____ %

...balanslikviditeten 2017-12-31 till: 227 %

